

Ο ΑΓΙΟΣ ΕΦΡΑΙΜ

Ο ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΣ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΣ

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ

Αγίου Εφραίμ του θαυματουργού.

Εν όρει των Αμώνων ὡσπερ ἡλιος ἔλαμψας
καὶ μαρτυρικῶς θεοφόρε πρὸς Θεὸν ἐξεδήμησας,
βαρβάρων υποστάς ἐπιδρομάς, Εφραίμ Μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ·
δια τοῦτο ἀναβλύζεις Χάριν αἰεὶ τοῖς ευλαβῶς βώοσι σοι·
δόξα τῷ δεδοκῶτι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ θαυμαστώσαντι
δόξα τῷ ενεργούντι δια σοῦ πᾶσιν ἰάματα.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΑΓΙΟΥ ΕΦΡΑΙΜ.

Ο Ἅγιος Εφραίμ ἐγεννήθη εἰς τὰ Τρίκαλα Θεσσαλίας, τὸ ἔτος 1384.

Ὡς γνωστὸν τὰ Τρίκαλα τὸ ἔτος 1393 περιήλθαν ὑπὸ Τουρκικὴν κατοχὴν, ὑπὸ τοῦ Βαγιαζίτ τοῦ Α΄ τοῦ Κεραυνοῦ, ὁ ὁποῖος κατέκτησε τὴν χώραν τῆς Θεσσαλίας. Ἐκτοτε ἤρχισεν ἡ ἐγκατάστασις Μουσουλμάνων εἰς τὰς Θεσσαλικὰς πεδιάδας.

Τὸ 1395 εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἤρχισεν νὰ ἐφαρμόζεται τὸ «Παιδομάζωμα», τὸ ὁποῖον ἐπὶ Μουράτ Β΄ ὀργανώθη συστηματικώτερον εἰς ὅλας τὰς τουρκοκρατουμένας περιοχάς. Συνήθως ἐστρατολογούντο παιδιὰ 14 – 18 ἐτῶν ἢ 15 – 20, ἀλλὰ καὶ μικροτέρας ἡλικίας.

Ο Ἅγιος Εφραίμ σὲ ἡλικίᾳ 14 ἐτῶν, τὸ 1398 με τὸ κοσμικὸν ὄνομα ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΡΦΗΣ ἐγκατέλειπε μητέρα, χήραν καὶ ἐπτὰ (7) ἀδελφοὺς,

τη προτροπή της ευσεβούς αυτού μητρός, προφανώς δια να αποφύγη την βιαίαν στρατολογίαν δια την επάνδρωσιν των γενιψαρκών σωμάτων, και προσήλθε δια να μονάση εις την Σταυροπηγιακὴν μονήν του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, την ακμάζουσαν επί του Όρους των Αμώμων της Αττικής.

Ενταύθα, μετά φλογερού ζήλου επεδόθη εις την μοναχικὴν Πολιτείαν, ως ἄγγελος βώσας μετά των αδελφών της Μονής.

Κατὰ το ἔτος 1391 οἱ Τούρκοι ὑπὸ τον στρατηγὸν Εβρείος Βέην εισέβαλον εις την Πελοπόννησον και η πόλις των Αθηνών ἤρχισεν να απειλείται υπ' αυτού. Το δε ἔτος 1416 οἱ Τούρκοι εληλάτησαν την Αττικὴν και ηνάγκασαν τον Δούκα των Αθηνών Αντώνιο Ατζαγιόλι να ομολογήση εαυτὸν ὑπόφορον του Σουλτάνου,

Κατὰ το ἔτος 1424 οἱ Τούρκοι εισέβαλαν βιαίως εις την Ιερὰν Μονήν του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, επί του Όρους των Αμώμων και εσφαγίασαν αγρίως τους Πατέρας της Μονής.

Ο Ἅγιος απουσίαζεν εις την σπηλιάν του επί του Όρους και επιστρέψας, ἰδὼν τα σώματα των Πατέρων εσφαγμένα ἔνθεν κακείθεν, εθρήνησεν γοερώς. Τον ἐπόμενον χρόνον, την 14^{ην} Σεπτεμβρίου 1425, επανήλθον οἱ βάρβαροι Οθωμανοὶ και ευρόντες τον Ἅγιον, τον συνέλαβον και τον εβασάνιζον επί 8 ½ μήνας, μετά μεγάλης μανίας και βαρβαρότητος, με τα ἴδια μέσα βασανιστηρίων με τα οποία εβασάνισαν τους Ἁγίους Μεγαλομάρτυρας, Ἅγιον Γεώργιον, Ἅγιον Δημήτριον, Ἁγίαν Αικατερίνην, Ἁγίαν Βαρβάραν και τόσους ἄλλους.

Τέλος τον εκρέμασαν ἀνάποδα εις παλαιὸν δένδρον μουριάς επί του περιβόλου της Μονής, αφού διεπέρασαν εις τον ομφαλὸν του χονδρὸν παλαιὸν ξύλον αναμμένον και αφού τον εκάρφωσαν επί του δένδρου με μεγάλα σουβλερά γύφτικα καρφιά. Ο Ἅγιος Εφραίμ ετελείωσε μαρτυρικῶς την ζωὴν του ἀπὸ τους Τούρκους στις 5 Μαΐου του σωτηρίου ἔτους 1426 και ὡραν 9^{ην} πρωινήν.

Ο ΑΓΙΟΣ ΕΦΡΑΙΜ

Ο Άγιος Μεγαλομάρτυς Εφραίμ ο θαυματουργός ο εν τω Όρει των Αμώμων ασκήσας, μαρτυρικώς ετελειώθη δια φρικτών βασάνων επιμήκιστον χρόνον, καθώς ο ίδιος απεκάλυπεν ειπών: «Γεννήθηκα 14 Σεπτεμβρίου, ημέρα του Σταυρού, και 14 Σεπτεμβρίου, ημέρα του Σταυρού, άρχισε το Μαρτύριόν μου· 42 ετών κοιμήθηκα».

Το Μαρτύριον του Αγίου διήρκεσεν οκτώ και ήμισυ μήνας, από 14 Σεπτεμβρίου έως 5 Μαΐου του έτους 1426, ότε ο Κύριος παρέλαβε την Αγίαν Του ψυχήν και την ανεβίβασεν εις τα ουράνια σκηνώματα, ένθα οι χοροί των Αγγέλων, των Αποστόλων, των Προφητών και πάντων των Αγίων ακαταπαύστως υμνούσι την Παναγίαν Τριάδα.

Τώρα από εκεί τρέχει εις πάντας της γης τα πέρατα και σκορπίζει με αγάπην και ευσπλαγχνίαν εις κάθε πονεμένον, εις κάθε βασανισμένον, εις κάθε πιστόν ουράνιες ευλογίες. Ακόμη και εις εκείνους που δεν επρόλαβαν να τον επικαλεσθούν, εμφανής γίνεται και δωρίζει τα «καταθύμια» αυτών.

ΣΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ

Καθισμένη πάνω στα ερείπια του παλιού Μοναστηριού, όπου η θεία Πρόνοια ωδήγησε τα βήματά μου, έφερνα τον στοχασμό μου σε χρόνια περασμένα, σε παλιούς καιρούς, όταν σκορπισμένα ήταν παντού τα κόκκαλα

των Αγίων, που με το αίμα τους ποτίστηκε το δέντρο της Ορθοδοξίας. Και καθώς καταγινόμενοι στο καθάρισμα απ' τα χαλάσματα της Ιεράς Μονής, αναλογιζόμενοι ότι βρίσκομαι σε ιερό τόπο, και έλεγα. Θεέ μου αξίωσέ με την ανάξια δούλη σου να ίδω έναν από τους πατέρας που έζησαν εδώ. Και ενώ πέρασε αρκετός καιρός κατά τον οποίο συνεχώς παρακαλούσα, ένιωθα μία φωνή μέσα μου να μου λέγη. **«σκάψε εκεί και θα βρής αυτό που επιθυμείς»** και θαυμαστώ μου υπέδειξε με τρόπο μυστηριακό ένα κομμάτι γης στο προαύλιο του Μοναστηριού. Ο καιρός περνούσε και η φωνή πιο δυνατή, πιο φλογερή με προέτρεπε. **«Σκάψε και θα βρής αυτό που επιθυμείς»** κι έδειξα τον τόπο στον εργάτη που είχα φωνάξει εκείνες τις μέρες για μια μικρή επισκευή στο παλιό Ηγουμενείο. Εκείνος ο άνθρωπος δεν ήταν πρόθυμος να σκάψη εκεί που με ωθούσε η εσωτερική φωνή. Ήθελε να σκάψη κάπου πιο πέρα, όπου δήποτε αλλού. Στην επιμονή του τον άφησα να πάει όπου ήθελε, και εγώ έμεινα εκεί και προσευχόμενοι να μην μπορή να σκάψη, να βρίσκη βράχους, για να αναγκαστή να έλθη στον τόπο που με ωθούσε εκείνη η φωνή.

Και πράγματι, ενώ προσπάθησε σε τρία – τέσσερα μέρη, συνεχώς έβρισκε βράχους και γι' αυτό επέστρεψε εις τον τόπο που αρχικώς του υπέδειξα.

Ο τόπος εκείνος από το τζάκι, τις τρεις θυρίδες, το μισογκρεμισμένο τοίχο, όλα αυτά μαρτυρούσαν πως κάποτε υπήρχε κελλί κάποιου Μοναχού και που έμειναν τα ερείπια αυτά για να μας πουν το δράμα που κάποτε συνέβη εκεί. Καθαρίσαμε τον τόπο από τις πέτρες, και άρχισε ο εργάτης εκείνος να σκάβη κάπως νευρικά, κάπως θυμωμένα και επειδή φοβόμουν να μη μου κάνη ζημιά, του είπα: *«μην βιάζεσαι, μην κουράζεσαι, κάνε πιο σιγά»*, αλλ' επειδή δεν με άκουγε και έσκαβε με τον ίδιο ρυθμό, του είπα: *«Μήπως είναι και κανείς θαμμένος και κάνεις ζημιά! Σε παρακαλώ πρόσεχε»*. Και τότε κατάλαβε και μου είπε «νομίζεις ότι θα είναι αλήθεια αυτό που έχεις στο νου σου;» Και αλήθεια ήμουν τόσο βεβαία σαν να τον έβλεπα. Και προχωρώντας τώρα εις την αγία και ιεράν εκταφή, και φθάνοντας περίπου ένα και εβδομήντα

βάθος πρώτα έφερε εις το φως ο κασμάς το κεφάλι του ανθρώπου του Θεού. Την ίδια δε στιγμή σκορπίστηκε άρρητη ευωδία σε όλη τη γύρω ατμόσφαιρα.

Ο εργάτης χλώμασε, δέθηκε η γλώσσα του, κόπηκε η μιλιά του.

«Άφησέ με μόνη, σε παρακαλώ», είπα στον εργάτη, και απομακρύνθηκε.

Γονάτισα με ευλάβεια και ασπάστηκα το σκηνώμα του Αγίου και αισθάνθηκα βαθειά την έκτασι του μαρτυρίου του.

Η ψυχή μου γέμισε από αγαλλίαση, απόκτησα μεγάλο θησαυρό, και παίρνοντας το χώμα με προσοχή έβλεπα την αρμονία του σκηνώματός του, που αν και τόσους αιώνες μέσα στη γη, δεν είχε αλλοιωθεί.

Χαρακτηριστικόν, ότι επρόκειπο για κληρικόν, είναι το ότι παίρνοντας το χώμα εις την θέσιν όπου ήσαν τα άγια του χέρια, είδα το στρίψωμα του μανικιού του ράσου, που δεν υπήρχε ούτε η ελάχιστη σκόνη, ολοκάθαρο, χονδροϋφασμένο από αργαλειό του παλαιού καιρού το πάχος της κλωστής ήταν πάνω από χιλιοστό και προχωρώντας κάτω εις τα πόδια και πάλιν να! Το στρίψωμα του ράσου του, όπως και εις τα χέρια του ολοκάθαρο και τα πέλματα του είχαν αποτυπωθεί στο χώμα.

Δεν ήξευρα τί πρώτα να κάνω να χαρώ ή να τον κλάψω πώς βρέθηκε εκεί θαμμένος ο του Θεού άνθρωπος; Τί να είχε συμβεί; Τί να είδαν τα μάτια του; Έλεγα, κάποιο δράμα θα συνέβη. Και προσπαθώντας να καθαρίσω τα οστά από τη λάσπη των δακτύλων του εθρυμματίζονταν, διότι η βροχή είχε ποτίσει μέχρι κάτω το βάθος του τάφου του, γί αυτό και τα ετοποθέτησα όπως ήταν στην θυρίδα, που ήταν από τον τάφο του.

Μα τί να σας πώ και για κείνη την βροχή; Λές και ο Ουρανός έρχνε ασημένια φυλλαράκια με τα οποία έρρανε τον Άγιο και τον τάφο του.

Ήταν βράδυ, διάβαζα τον Εσπερινό, ήμουν μόνη ακόμα σ' αυτόν τον άγιο τόπον, που μ' έφερε ο Κύριος να τον υπηρετήσω, και ξαφνικά ακούω βήματα, που ξεκινούσαν από το βάθος του τάφου, προχώρησαν εις την αυλή και έφτασαν εις την πόρτα της Εκκλησίας. Τα βήματά του ηκούοντο δυνατά και σταθερά τόσο, ώστε ένιωσα μέσα μου ότι ήτο η μόνη φορά που φοβήθηκα, αισθάνθηκα το αίμα μου να μουδιάζη εις το κεφάλι μου και από το φόβο μου ούτε που γύριζα πίσω να ιδώ, οπότε ακούω τη φωνή του να μου λέγει:

«Έως πότε θα με έχης εκεί πέρα; Κι αυτός που μου έβαλε το κεφάλι μου έτσι...!» τότε γύρισα και τον είδα ήτο υψηλός εις το ανάστημα, με μάτια μικρά στρογγυλά, με ελαφριές ρυτίδες στην άκρη, τα γένεια του έφθαναν και εκάλυπταν τον λαιμό, και κάπως εδώ και εκεί με χάρι εδixάζοντο πλαγίως και έμπροσθεν και ολίγον σγουρά, χρώματος μαύρου, με όλη την μοναχική αμφίεσή στο αριστερό του χέρι υπήρχε φως υπέρλαμπρον και το δεξί του χέρι ευλογούσε.

Η ψυχή μου γέμισε από αγαλλίαση και χαρά ανεκκλάλητο. Πήρα θάρρος και δύναμι, ο φόβος εξαφανίστηκε, τον ένιωσα δικό μου και του είπα.

Συγχώρησέ με, και αύριο, μόλις ξημερώσει ο Θεός την ημέρα θα σε περιποιηθώ, και αμέσως έγινε άφαντος και συνέχισα τον Εσπερινό μου εν ειρήνη.

Το πρωί μετά την ακολουθία του Όρθρου επήρα τα άγια οστά και τα καθάρισα από τα χώματα, τα έπλυνα καθαρά, και τα απόθεσα στο Ιερό σε μία παλιά θυρίδα, αφού άναψα και ένα καντηλάκι.

Το βράδυ της ίδιας ημέρας βλέπω στον ύπνο μου τον Όσιον άνθρωπον του Θεού μέσα εις την Εκκλησίαν όρθιον, αριστερά όμως και κοντά στον Άγιο, είδα όρθια και στο ανάστημα του Αγίου, μία περιλαμπρη ωραιότατη εικόνα του Αγίου, που την κρατούσε με το ένα του χέρι αγκαλιασμένη.

Ήταν από παλαιό ασήμι σφυρηλατημένη και με το χέρι εργασμένη, δίπλα του βρισκόταν ένα μανουάλι και εγώ του έβαλα μία λαμπάδα αναμμένη από καθαρό κερί, και τότε άκουσα την φωνή του να μου λέγει:

«Σ' ευχαριστώ πολύ. Ονομάζομαι Εφραίμ».

Πέρασε αρκετός καιρός και είχα μέσα μου μία απορία για τούτο το περιστατικό. Μία μέρα, και μετά το τέλος του Εσπερνού, καθώς άπλωσα το χέρι μου για να κλείσω την πόρτα της Εκκλησίας ακούω τρία χτυπήματα, σαν από κεχριμπαρένιο κομπολόι. Κατάλαβα ότι ήταν ο Άγιος.

Εμπήκα στο ιερό, διότι είχα εκεί τοποθετημένα τα Άγια του λείψανα, άναψα ένα κεράκι και προσκύνησα. Αλλά τι να πώ και τι να λαλήσω δια την ουράνιον εκείνη ευωδία που ανέπεμπαν τα άγια του Λείψανα! Χείμαρος πραγματικός επλημμύρισε όλο μου το είναι, αισθάνθηκα εντός μου τον Παράδεισον, μα και την ταπενότητά μου σ' αυτό το μεγαλείο.

Καθηγουμένη

Μοναχή Μακαρία.